

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Trigesimussecundus Imperator Ganus. Imperavit annis XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

In ministris
deligendis
quid obser-
vandum.

vam mulierem esse necessariam, ut res familiaris perduret ac crescat; regno autem pari ratione probum prudentemque Colaum. Duos habeo CHINGUM & HIANGUM; quorum alterutrum huic muneri destinavi. Sed utrum alteri præferam, nunc à te potissimum exspecto. Cui LIKEUS, In has ancipiti electione videndum censeo, quid quisque amet, cum domi privatus agit. Si dives est, quid quantumque largiatur; si pauper, quid non agat aut omittat; si exerceat præfecturam, quos qualesve provehat ad procuraciones minores, quidque, cum, qui eligit, est inops, recuset accipere. Atque ex his facile discernes, opinor, quem ad summos honores promoveas.

Ab Ukio ca-
de uxoris qua-
sita dignitas.

Ut autem intelligatur, quò mortales præcipitet ambitio; de UKIO quodam, qui vixit his temporibus, hinc pauca subnectam. Erat hic acer militiæ quidem, animique magni; sed gloriæ immodicus. Cujus summo cum scelere conjuncta talis ei materia suppeditavit. Lu regi cum CIO bellum erat; cui bello ut legatus præesset UKIUS, allaborabat unice. Sed votis ejus obstabat uxor è regno CIO oriunda; Luo de mariti fidem ambigente. UKIUS ut exsolveret se hac suspitione, uxori suâ manu vitam eripuit. Deinde in hostile regnum contendens, victoriam reportavit; quæ res ad supremam ei militum præfecturam gradum fecit, etsi à plurimis apud regem parricidij arcesseretur. Post etiam contra CINUM movit, & eo quoque devicto quinque cepit urbes; promotis armis sine dubio capturus plures, nisi pax inter reges coaluisset. Ceterum UKIUS non tantum bello strenuus, sed etiam mirificè fuit abstinens. Inter milites ei vita gregarij modo; victus & vestitus cum illis communis; labores, vigiliæ, stipendia, prædas denique dispartiebat æquabiliter. De accumulando auro nihil unquam sollicitus, unam aucupabatur gloriam, cujus cupiditate volitabat. Sed de hoc infra plura.

TRIGESIMUS SECUNDUS IMPERATOR GANUS.

Imperavit annis XXVI.

Cyelo 39 anno
27. ante Chri-
stum 401.

GANUS GUEILIEI filius imperium auspiciatus à munificentia, GTIEN illius nepotem, qui regnum CI turbaverat, reguli primum

mum dignitate donavit. Deinde postquam C₁ rex nullo regni relicto herede decessit; ejus regni, quâ patebat, armis vendicati fiduciam eidem commisit. Sic familia TAI CUNGI, ab U₁ o Imperatore regno C₁ olim donata, interijt; nobilis continuâ ferè successione regibus undetriginta, & ab U₁ o Imperatore ad vigesimum usque tertium hujus Imperatoris annum profeminata.

Mortuo interim VENHEO GUEI regi U₁ HEUS filius suffectus UKIUM ducem ingentibus promissis ad se invitavit. Contigit autem, ut secundo flumine cum UKI O delaberetur. Cui regni sui robur & opulentiam laudanti, *Atqui regnorum securitas, ait UKIUS, nou in hoc, sed in virtute consistit. Quâ si rex careat; vel isti, qui nos vebunt nauta, nobis in hostes sufficere possunt ac perturbare regnum.* VUHEUS vera dixisse VKIUM non modò ut fortem, sed ut sapientem etiam ducem collaudavit.

Hinc adversum CIM bellum moturus, eum exercitui præfecit, è primâ victoriâ secundam sibi promittens, si operâ victoris uteretur. Nec eum sua spes destituit. Quippe tantâ iterum clade affecit hostem VKIUS, uti CIN à GUEI rege cogeretur pacem petere. Sunt alia non pauca ejus præclara facinora, quibus GUEI res ac felicitatem auxit; nisi omnia corrumperet immodica & nunquam satiabilis ambitio. Hæc illum ex hoc etiam regno ejecit. QUEI rex de Colao legendo deliberabat; maximè anceps, VKIUM huic muneri, an TIENUENUM quendam præponeret. Hinc inter eos magna glifcebat de dignitate contentio. Cùm uterque coram rege merita sua jactaret altercando; TIENUENUS acerrimè callidus, quia virtute non poterat, VKIUM astu superavit; apud regem in malæ fidei suspicionem vocans eum, ac velut advenam obterens. Non ignarus ejus rei, nequid fortè gravius in se statueretur, profugiens VKIUS, ad FAUM ZU regem iter habuit. Ibi cognitâ viri virtute, castrorum Præfectus ingenti omnium plausu declaratus, ex hostibus regum ZU deinceps victorias reportavit haud paucas. Præterea regulis nonnullis ad amicitiam pacemque ab rege ZU petendam compulsis, ad summos honores, quò referebat omnia, processit. Verùm non expers fuit & hîc virtus invidiæ. Quidam enim ferre non poterant hominem extraneum, quique primùm advenerat, ad hoc cûlminis ascendisse. Hinc & è Præfectis aliqui adversùs illum insurgere, laudes ejus obtrectare, ac præcipuè fidem criminari. Sed rex tanti viri virtute securus, cujus egregia in se

merita

*Sapiens dictum militum.**Amuli Vite infestis.*

merita perspecta sibi essent, haud dedit aures calumniantibus. Qui cum hanc artem sibi nil prodesse cernerent; non in VKIUM modò, sed & in regem machinantur exitium. VKIUS comperto quid ageretur, seque ac regem egregiè tutatus, perduelles sceleris convictos necat; reliquos regni perturbatores in exilium ejicit. Inde novâ regiminis ac politiz formâ introductâ, nimiam Præfectorum licentiam restrinxit, effecitque, ut omnes ab uno rege penderent, omnes unius domini nutum intuerentur. Antea namque rex quadamtenus à summo Præfectorum consilio pendeat. His talibus præquam speraverat, VKIUS regnum ZU auxit, ornavitque, at operæ suæ non digno pretio. Hinc enim vicinis regulis omnibus ZUI regis potentia formidabilis: hinc & conatus omnium ab hoc etiam regno VKIUM extrudere volentium. Accedebat odium Præfectorum & magnatum in regno ZU, clam illum ob necatos ejectosque parentes persequentium; at præcipuè ob debilitatam Præfectorum potentiam. Non enim commune regni, sed suum emolumentum quærebant. Tandem res eò devenit, ut factâ conjuratione, in suismet adibus occiderent; & à reliquis regulis, & suapte vindictæ cupidine stimulatî, Et hunc vitæ finem VKIUS habuit.

Thij cades.

TRIGESIMUSTERTIUS IMPERATOR LIEUS.

Imperavit annis VII.

*Cyclo 39. anno
43 ante Chri-
stum 375.*

DE LIEOGANI filio, nihil memoriâ dignum repèro, nisi quòd hoc tempore imperatrix familia CHEUA valde debilitata, Imperatoris autem majestas apud omnes jam ferè viluerat. Vix ullum à regulis obsequium; omnes spreto Imperatore suis rebus studere. Vnus LI regni regulus è LIENA familiâ QUEIUS nondum abnuebat imperium; qui patri proximè superioris Imperatoris beneficiario successor datus super ijs, quæ ab imperio ille acceperat, sacramentum renovavit. Quo factum, ut unus quoque apud bonos omnes esset in honore, fideique famâ inclitus.

*Quoij regu so-
lertia in ex-
plorandu mis-
istris.*

Adhæc proditum Sinensium historijs, QUEIUM regem prudentiâ fuisse præditum propè singulari, Quippe acce aliquâ magnoque iudicio